

Tisztelt Főigazgató Úr! Tisztelt Kiállító művészek!
Tisztelt Akadémikustársaim! Kedves Vendégeink!

Olyan album bemutatására jöttünk ma össze, amely Ferenc pápa magyarországi látogatása alkalmából született. A kiállítás szakrális témájú és ihletettséggű műveket tartalmaz, melyekkel 14 alkotó üdvözölte a pápát 2023-ban, háromnapos apostoli látogatása alkalmából.

Ferenc pápa 2021. szeptember 12-én a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus alkalmából csak rövid ideig tartózkodott Budapesten, de biztos vagyok abban, hogy amit ekkor látott és tapasztalt a záró szentmise alkalmával, illetve megtudott rólunk, magyarokról, az kíváncsívá tette őt. Olyannyira, hogy két évvel később visszatért hozzánk.

Ezen alkalomból 14 művész, köztük több akadémikustársam, önmaga hitéből adott egy darabot a szentatyának.

Különös jelentőségük van a pápának adott ajándékoknak, kiváltképp akkor, ha művészeti alkotásokról van szó. Nem egy személynek szólnak, hanem Krisztus földi helytartójának és az egész Katolikus Anyaszentegyháznak, üzenetet hordoznak és olyan helyre kerülnek, ahol évszázadok óta a legnagyobb művészek alkotásainak gyűjteménye található. A pápán keresztül a művész egy kicsit magát a Jóistent ajándékozza meg, akitől tehetsége, alkotóereje származik.

Ferenc pápa nagy odafigyeléssel fordult a peremvidéken élőkhez és ez nemcsak a szegényeket jelentette számára, hanem a kultúrák határain élőkét is. Lehetséges, hogy éppen azért tért vissza két évvel ezelőtt egy hosszabb látogatásra, mert megtapasztalta, hogy mi magyarok a Kárpát-Medencében, kelet és nyugat határán élünk, küzdünk és hiszünk keresztény hittel immár több, mint ezer éve. Keresztény gyökereinket semmiféle történelmi vihar, tragédia, vagy szenvedés sem tudta elszakítani.

Érdemes felidéznünk Ferenc pápa gondolatait a művészetről és a művészek szerepéről, azonban itt és most csak néhányat említenék ezek közül. Többször hangsúlyozta, hogy a művészek a boldogság és a szépség őrzői. A kultúra olyan képviselőinek tekintette őket, akik arra kaptak meghívást, hogy tehetségükkel felemeljék az embereket, hidakat építsenek közöttük, kinyissák a világot számukra és begyógyítsák a lelkük sebeit.

A szentatya is feltette a közkeletű kérdést „De mi haszna a művészetnek egy sebzett világban? Nincsenek ennél sürgősebb, konkrétabb, szükségesebb dolgok?”

Azonban rögtön választ is adott rá: „A művészet nem luxus, hanem a szellem szükséglete. Nem menekülés, hanem felelősség, felhívás a cselekvésre, figyelmeztetés, kiáltás.”

A világnak a pápa szerint prófétai művészekre, bátor értelmiségiekre, kultúrateremtőkre van szüksége. Azt kérte, hogy sose hagyják abba a keresést, a kérdezést, a kockáztatást! „Mert az igazi művészet sosem kényelmes; a nyugtalanság békéjét kínálja fel.” Figyelmeztetett: „a remény nem illúzió, a szépség nem utópia, tehetségek nem véletlen, hanem hívás!”

Ferenc pápa húsvéthétfőn bekövetkezett halála után egyfajta végrendeletté váltak a művészekhez intézett mondatai, melyekkel elődei örökségét gazdagította.

Magyarországi látogatásán az önismeretünk fejlesztésére buzdított mindannyiunkat. Hangsúlyozta, hogy „az ember valójában törekeny és gyakran épp a határain érti meg, hogy Istentől függ és hogy össze van kapcsolva másokkal és a teremtéssel”.

Ez az album éppen ezt a Teremtő és a teremtmények közti kapcsolatot idézi fel számunkra a művészet csodálatos tükrén keresztül.

Köszönöm, hogy meghallgattak! A kiállítást e gondolatokkal megnyitom.